

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Παράμετροι της Οικονομίας στον Αθλητισμό

ΤΜΗΜΑ 1

Άμεσες και έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις

Όταν σκεφτόμαστε τον αθλητισμό, η επιρροή του συνδέεται συχνά με τη δραστηριότητα σε σχολεία και αθλητικούς συλλόγους, ελαχιστοποιώντας έτσι την πραγματική συμβολή του σε πολλές άλλες διαδικασίες και δραστηριότητες.

Για παράδειγμα, ο αθλητισμός σχετίζεται στενά με την εκπαίδευση, τον τουρισμό, την υγεία και την ψυχαγωγία. Καθένα από αυτά έχει παίξει σημαντικό ρόλο στην εθνική οικονομία.

Η σωματική αδράνεια είναι ο τέταρτος σημαντικός παράγοντας κινδύνου για την παγκόσμια θνησιμότητα και ευθύνεται για το 6% των θανάτων παγκοσμίως και περίπου το 10% στην Ευρωπαϊκή περιοχή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Κάθε χρόνο στην Ευρώπη, σχεδόν ένα εκατομμύριο θάνατοι αποδίδονται σε ανεπαρκή φυσική δραστηριότητα (ΠΟΥ).

**World Health
Organization**

Οικονομολόγοι και ερευνητές έχουν μελετήσει ευρέως τον ρόλο του αθλητισμού στην οικονομική ανάπτυξη, καθώς και τη σημασία του αθλητισμού στην προώθηση της φυσικής δραστηριότητας για τους ανθρώπους.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τον αυξανόμενο ρόλο του αθλητισμού στις οικονομικές διαδικασίες, είναι απαραίτητο να αναλυθούν περαιτέρω οι θεωρητικές πτυχές της αθλητικής οικονομίας. Πολλοί άνθρωποι αγαπούν τα σπορ.

Συνεπώς, η αθλητική οικονομία παρέχει μία ευκαιρία να διερευνηθούν ορισμένες βασικές έννοιες της οικονομικής βιομηχανίας του αθλητισμού. Οι βασικές έννοιες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση και την κατανόηση του ρόλου που διαδραματίζουν τα οικονομικά κίνητρα στον καθορισμό της συμπεριφοράς των φορέων ελέγχου, των πρωταθλημάτων, των συλλόγων, των παικτών, των οπαδών, των χορηγών, των μέσων ενημέρωσης και της κυβέρνησης.

Ο αθλητισμός είναι ένας δυναμικός και ταχέως αναπτυσσόμενος τομέας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος ανέρχεται στο 1,76% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ (173,86 δισεκατομμύρια ευρώ), με μερίδιο στις εθνικές οικονομίες που μπορεί να συγκριθεί με έναν συνδυασμό γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας. Η υψηλότερη προστιθέμενη αξία που σχετίζεται με τον αθλητισμό μπορεί να βρεθεί στον τομέα των ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και αθλητικών υπηρεσιών, ακολουθούμενη από εκπαιδευτικές υπηρεσίες (στη δεύτερη θέση) και υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων (στην τρίτη θέση).

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, η απασχόληση που σχετίζεται με τον αθλητισμό αντιπροσωπεύει το 2,12% της συνολικής απασχόλησης στην ΕΕ (σε απόλυτους όρους, ίση με 4,46 εκατομμύρια θέσεις εργασίας). Ωστόσο, αυτό υπερβαίνει το μερίδιο που σχετίζεται με τον αθλητισμό στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (1,76%), το οποίο δείχνει ότι ο αθλητισμός είναι ένας τομέας που απαιτεί σκληρή δουλειά.

Είναι επομένως σαφές ότι από οικονομική άποψη ο αθλητισμός είναι ένας τομέας που θα βοηθήσει τους γενικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Πέρα από την οικονομική του διάσταση, ωστόσο, είναι επίσης απαραίτητο να αναγνωρισθεί ο αντίκτυπος του αθλητισμού σε άλλους βασικούς τομείς για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως η κοινωνική ένταξη ή ένας υγιεινός τρόπος ζωής.

Τον Μάιο του 2018, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημοσίευσε μια περιεκτική μελέτη που περιγράφει τις οικονομικές επιπτώσεις του αθλητισμού στα 28 κράτη μέλη της.

Σύμφωνα με τους δορυφορικούς λογαριασμούς για τον αθλητισμό των κρατών μελών και τα αποτελέσματα της μελέτης, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) που σχετίζεται με τον αθλητισμό ανήλθε σε σχεδόν 280 δισεκατομμύρια ευρώ, 2,12% του συνολικού ΑΕΠ εντός της ΕΕ.

Επιπλέον, σχεδόν 5,7 εκατομμύρια εργαζόμενοι θα μπορούσαν να αποδοθούν στον αθλητισμό. Η Αυστρία, για παράδειγμα, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή καθώς στην πραγματικότητα περισσότερο από το 4% του ΑΕΠ της και περισσότερο από το 5,5% της απασχόλησής της προέρχεται από τον αθλητισμό, χάρη στα βουνά, τις λίμνες και τον πλούτο των υπαίθριων δραστηριοτήτων. Στην αντίθετη πλευρά του φάσματος, η Λετονία παράγει μόνο το 0,64% του ΑΕΠ της από τον αθλητισμό, ενώ η Ρουμανία μόνο το 1,2% περίπου της απασχόλησής της αφορά στον αθλητισμό.

Πίνακας 1: Κύριοι δείκτες σχετικοί με τον Αθλητισμό σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

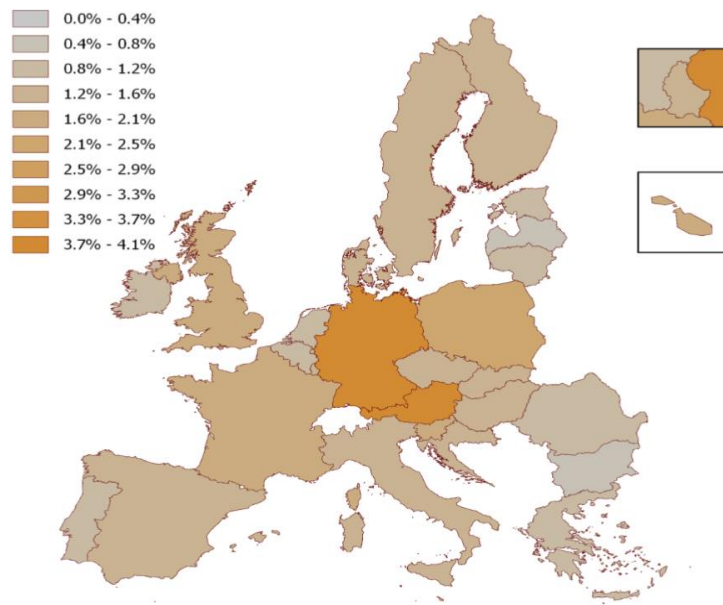
Κράτος μέλος	ΑΕΠ που σχετίζεται με τον Αθλητισμό σε εκατ. Ευρώ	Ποσοστό του ΑΕΠ που σχετίζεται με τον Αθλητισμό	Απασχόληση στον Αθλητισμό (άτομα)	Ποσοστό απασχόλησης που σχετίζεται με τον Αθλητισμό
European Union	279,697	2.12%	5,666,195	2.72%
AT – Austria	13,066	4.12%	226,129	5.63%
BE – Belgium	4,494	1.16%	71,440	1.59%
BG – Bulgaria	338	0.80%	44,756	1.55%
CY – Cyprus	361	1.85%	7,813	2.08%
CZ – Czech Republic	2,055	1.27%	84,803	1.76%
DE – Germany	104,707	3.90%	1,761,369	4.60%
DK – Denmark	3,973	1.56%	64,082	2.45%
EE – Estonia	159	0.88%	13,656	2.31%
EL – Greece	1,784	0.93%	47,486	1.31%
ES – Spain	14,984	1.44%	261,839	1.50%
FI – Finland	3,264	1.63%	50,634	2.09%
FR – France	39,923	1.91%	582,709	2.29%
HR – Croatia	676	1.54%	27,908	1.83%
HU – Hungary	1,252	1.26%	75,771	2.00%
IE – Ireland	1,804	1.03%	30,008	1.68%
IT – Italy	21,217	1.32%	389,120	1.76%
LT – Lithuania	283	0.85%	20,043	1.62%
LU – Luxembourg	630	1.43%	4,336	1.89%
LV – Latvia	142	0.64%	12,611	1.48%
MT – Malta	129	1.81%	3,306	1.98%
NL – The Netherlands	7,973	1.24%	150,687	2.04%
PL – Poland	8,952	2.30%	332,939	2.17%
PT – Portugal	1,879	1.12%	59,330	1.39%
RO – Romania	1,389	1.04%	100,279	1.22%
SE – Sweden	5,949	1.41%	109,191	2.43%
SI – Slovenia	609	1.69%	21,916	2.43%
SK – Slovakia	956	1.31%	47,095	2.03%
UK – United Kingdom	36,750	2.18% ⁴	1,064,939	3.75%

Source: Own calculations

Τα στοιχεία του πίνακα δείχνουν τη συμβολή των αθλητικών επιχειρήσεων στο ΑΕΠ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Αυστρία και η Γερμανία κατέχουν την πρώτη θέση· έσπασαν αντίστοιχα το όριο του 3,5% (ΑΕΠ) και 4,5% (Απασχόληση). Αξίζει να τονιστεί ότι υπάρχει αναλογικά υψηλότερη τάση όσον αφορά την απασχόληση και το ΑΕΠ. Ο αθλητισμός, επίσης σε εποχιακό επίπεδο, όπως συμβαίνει στην Αυστρία, έχει ισχυρή επιρροή στην κοινωνική δυναμική των χωρών.

Σχήμα 1: Ποσοστό του ΑΕΠ που σχετίζεται με τον Αθλητισμό στο συνολικό ΑΕΠ

Source: Own calculations

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που σχετίζονται με τον αθλητισμό δεν συσχετίζεται (έντονα) με τη συμμετοχή στον αθλητισμό. Μια σύντομη περιγραφή κάθε κράτους μέλους δίνεται παρακάτω.

Τομείς που επωφελούνται αυτόν

Ο αθλητισμός διατηρεί σε καλή φόρμα όχι μόνο εσάς, αλλά και τη βιομηχανία. Ο αθλητισμός δεν είναι μόνο δραστηριότητα αναψυχής και καλός για την προσωπική σας υγεία, αλλά έχει μεγάλο βιομηχανικό αντίκτυπο. Με τη συνεισφορά του 294 δισ. Ευρώ στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ΕΕ και 4,5 εκατομμύρια άτομα που απασχολούνται σε αυτόν, ο τομέας θεωρείται σημαντικός μοχλός ανάπτυξης.

Η αθλητική βιομηχανία, στον ευρύτερο ορισμό της, είναι μια πραγματική βιομηχανία, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως κινητήρια δύναμη για την ευρύτερη οικονομία καθώς δημιουργεί προστιθέμενη αξία και θέσεις εργασίας σε διάφορους τομείς, στη μεταποίηση καθώς και στις υπηρεσίες, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη και καινοτομία.

Εκτός από τον τεράστιο βιομηχανικό αντίκτυπό του και ο τουρισμός αποκομίζει κέρδη από τον αθλητισμό. Κατά μέσο όρο, 12 έως 15 εκατομμύρια διεθνή ταξίδια πραγματοποιούνται παγκοσμίως κάθε χρόνο με κύριο σκοπό την παρακολούθηση αθλητικών εκδηλώσεων. Η αθλητική βιομηχανία χαρακτηρίζεται από συνεχή και ραγδαία κύματα καινοτομίας, συχνά σε στενή συνεργασία με άλλες βιομηχανίες που οδηγούν στην αυξανόμενη εξάπλωση νέων προϊόντων σε διαφορετικές αγορές για ποικιλία χρήσεων.

- Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και απασχόληση που δημιουργείται από αθλητικές δραστηριότητες

Μιλώντας για την αθλητική οικονομία, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν όλες οι βιομηχανίες των πρώτων σταδίων παραγωγής (ανάντη) που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες που απαιτούνται για τον αθλητισμό και βιομηχανίες των επόμενων σταδίων παραγωγής (κατάντη) για τις οποίες ο αθλητισμός αποτελεί σημαντική συμβολή - μέσα μαζικής ενημέρωσης, τουρισμός, διαφήμιση και ούτω καθεξής ...

Η ακόλουθη εφοδιαστική αλυσίδα βασίζεται σε αυτόν τον ευρύ ορισμό του αθλητισμού.

Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό, ο οποίος λαμβάνει υπόψη τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα μεταξύ των τομέων πριν (ανάντη) / αθλητισμός / μετά (κατάντη) και των τομέων που δεν ανήκουν στην αλυσίδα, η συμβολή του αθλητισμού στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία εντός της ΕΕ ανέρχεται σε 294 δισεκατομμύρια ευρώ, που αντιστοιχούν σε σχεδόν 3% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ.

- Το λιανικό εμπόριο και η μεταποίηση ωφελούνται επίσης

Η λιανική αγορά αθλητικών ειδών αποτελεί σημαντική δραστηριότητα πρώτης φάσης (ανάντη). Σύμφωνα με τη μελέτη του 2012, οι λιανικές πωλήσεις αθλητικών ειδών στην ΕΕ ανέρχονται σε περισσότερα από 61 δισεκατομμύρια ευρώ το 2005, κυμαίνονται σε λιγότερο από 20 ευρώ κατά κεφαλήν στη Βουλγαρία, την Πολωνία και τη Ρουμανία και σε περισσότερο από 300 ευρώ κατά κεφαλήν στο Λουξεμβούργο.

Οι μεγαλύτερες αγορές αθλητικών ειδών είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ιταλία, η Γερμανία και η Ισπανία.

- Στάδια και άλλες αθλητικές εγκαταστάσεις – ένα ευεργέτημα για τον κατασκευαστικό τομέα

Ο αθλητισμός παράγει περισσότερα από 3 δισεκατομμύρια ευρώ προστιθέμενης αξίας στον κατασκευαστικό τομέα (βλέπε παράρτημα). Οι αθλητικές δραστηριότητες απαιτούν σημαντικές επενδύσεις σε γήπεδα, στάδια, κτίρια και υποδομές. Μερικές από τις επενδύσεις πηγαίνουν σε νέα κατασκευαστικά έργα, άλλες σε εργασίες ανακαίνισης ή συντήρησης.

Πολλές από τις εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται για αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό και για φυσική αγωγή, δημιουργώντας πρόσθετα οφέλη που είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν (υγιέστερες και πιο παραγωγικές ζωές, αύξηση του προσδόκιμου ζωής).

Οι αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν επίσης να επηρεάσουν την ανάπτυξη των αστικών περιοχών.

- **ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**

Ο αθλητικός τουρισμός είναι μια ειδική μορφή τουρισμού: η παθητική ή ενεργός συμμετοχή στον ανταγωνιστικό αθλητισμό είναι ο πρωταρχικός κινητήριος λόγος που ταξιδεύουμε έξω από το συνηθισμένο περιβάλλον μας και το τουριστικό ή ψυχαγωγικό στοιχείο μπορεί να λειτουργήσει ως ενίσχυση της συνολικής εμπειρίας. Υπολογίζεται ότι κατά μέσο όρο 12 έως 15 εκατομμύρια διεθνή ταξίδια πραγματοποιούνται παγκοσμίως κάθε χρόνο με κύριο σκοπό την παρακολούθηση αθλητικών εκδηλώσεων.

Ο ρυθμός ανάπτυξης αυτής της εξειδικευμένης αγοράς στον τουρισμό αναμένεται να είναι περίπου 6% ετησίως για τα επόμενα δύο χρόνια. Στην ΕΕ, οι κύριες χώρες καταγωγής αθλητικών τουριστών είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Δανία, η Σουηδία και η Φινλανδία. Επιπλέον, μια έμμεση επίδραση των αθλητικών εκδηλώσεων είναι ότι σημαντικοί τουριστικοί προορισμοί αναπτύσσουν προϊόντα γύρω από αθλήματα αναψυχής για να προσελκύσουν περισσότερους τουρίστες.

Οι αθλητικές εκδηλώσεις, και ιδίως οι διαγωνισμοί και τα τουρνουά, δημιουργούν όχι μόνο ροές επισκεπτών και εισοδήματος, αλλά και ενδιαφέρον για προορισμούς.

Ο Αθλητισμός είναι κινητήρια δύναμη καινοτομίας

Η αθλητική βιομηχανία χαρακτηρίζεται από συνεχή και ραγδαία κύματα καινοτομίας, συχνά σε στενή συνεργασία με άλλες βιομηχανίες (κλωστοϋφαντουργία, ηλεκτρονικά είδη, αεροδιαστημική βιομηχανία, κ.λπ.). Οι καινοτομίες ρέουν προς τις δύο κατευθύνσεις: ο αθλητισμός επωφελείται από σημαντικές ανακαλύψεις σε άλλους τομείς, ενώ παράλληλα δημιουργεί καινοτομίες που στη συνέχεια υιοθετούνται από άλλους τομείς. Οι καινοτομίες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις ομάδες, ανάλογα με το αν στοχεύουν το ανταγωνιστικό στοιχείο, την επιβολή κανόνων ή τους θεατές.

Ο πιο προφανής μοχλός καινοτομίας στον αθλητισμό είναι η ανάγκη να δοθεί στους αθλητές η δυνατότητα να παράγουν καλύτερα αποτελέσματα. Παραδείγματα τέτοιων καινοτομιών περιλαμβάνουν νέα υλικά (νανοσωλήνες άνθρακα, νανοσύνθετα υλικά, κράματα με μνήμη σχήματος, πολυμερή αυτοθεραπείας, τεχνικά υφάσματα κ.λπ.), νέα και βελτιωμένα αθλητικά προϊόντα (παπούτσια, ρούχα, σκι, ποδήλατα, βάρκες, ρακέτες, ραβδιά/μπαστούνια κ.λπ.) αλλά και νέα διατροφή και ποτά για αθλητές.

Μία ίσως λιγότερο προφανής κατηγορία καινοτομιών αφορά την ανάγκη διασφάλισης της σωστής και δίκαιης εφαρμογής των κανόνων, όχι μόνο κατά τη διάρκεια αθλητικών εκδηλώσεων (π.χ. δραστηριότητα διαιτησίας), αλλά και κατά την εκδήλωση πριν και μετά (π.χ. έλεγχοι ντόπινγκ).

Η τρίτη ομάδα καινοτομιών καθοδηγείται από την επιθυμία βελτίωσης της εμπειρίας του θεατή, όχι μόνο για όσους παρακολουθούν αθλητικές εκδηλώσεις αλλά και για θεατές που απολαμβάνουν τα ίδια γεγονότα αλλού (συνήθως στην τηλεόραση).

Αυτές οι δύο ομάδες θεατών έχουν κάποιες κοινές προκλήσεις και ανάγκες, όπως η ανάγκη για ενημέρωση και εξατομίκευση. Οι δύο ανάγκες μπορούν συχνά να ικανοποιηθούν ταυτόχρονα με νέα τεχνολογικά εργαλεία, δίνοντας σε κάθε θεατή μια μοναδική εμπειρία μιας εκδήλωσης: επανάληψη στιγμιότυπου κατά παραγγελία. απόψεις/λήψεις από διαφορετικές οπτικές γωνίες· ιστορικές και στατιστικές πληροφορίες.

Αυτές οι τρεις ομάδες καινοτομιών έχουν καταστήσει την αθλητική τεχνολογία ηγέτη σε διάφορους τομείς της εφαρμοσμένης επιστήμης: τεχνολογία κλωστοϋφαντουργίας, μηχανική ανθρώπινης κίνησης, νέα υλικά, αισθητήρες, ενεργοποιητές, σχεδιασμός ανθρωποκεντρικών και άλλα. Τις περισσότερες φορές, οι καινοτομίες στον αθλητικό κλάδο αφορούν άλλους τομείς, παρέχοντας έτσι άμεσα και έμμεσα οφέλη σε ολόκληρη την οικονομία της ΕΕ.

Λέξεις-κλειδιά

ΠΟΥ

Αθλητική βιομηχανία

Κοινωνική ένταξη

ΑΕΠ

Παράγοντας ανάπτυξης

Απασχόληση

Καινοτομία

Βιομηχανία

Πνευματική ιδιοκτησία

Κατασκευαστικός τομέας

Επανεidίκευση

Τουρισμός

Καινοτομία

Απόδοση

Προστιθέμενη αξία

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

